

Iris Bakker
www.levenswerken.eu

Mensen die beter tot hun recht komen, zijn productiever.
Dit is het fundament voor de florerende organisatie.

Reijerskoop 94 • 2771 BS Boskoop • T 06-12463964
E iris.bakker@levenswerken.eu

Ja, ik wil

Op een nazomerse dag ben ik eens met de hond in het weiland gaan zitten en – al turende richting naderende Smient- hebben we samen zitten peinen waarom mensen altijd zeggen 'Ik moet naar mijn werk' en dus niet 'Ik wil naar mijn werk'. We zeggen daarentegen wél. 'Ik wil TV kijken'. Werk is doordrenkt van het 'moeten-gevoel. Men zegt: 'Ik moet tot vijf uur' of 'Ik moet tot m'n 65e'. Men vraagt: 'Hoelang moet je nog?' En zo zijn we de hele dag bezig met 'denken dat we iets moeten', terwijl feitelijke metingen tijdens ons werk aangeven dat we wel degelijk bezig zijn met 'willen'. De bekende psycholoog Csikszentmihalyi heeft immers met samplingtechnieken aangetoond dat mensen juist tijdens hun werk het wel degelijk naar hun zin hebben en daar de meeste flow ervaren. En flow is een prettige ervaring van hoge prestatie, die minimaal energie vergt, terwijl we wel heel goed presteren. We vinden het namelijk heel erg leuk. We 'willen' het dus. Het is uiterst merkwaardig dat peuters van tien jaar werk al associëren met 'moeten' en de 'speeltuin' met 'willen', terwijl werk eigenlijk is op te vatten als één hele grote speeltuin. Juist de mensen die enorme prestaties op hun naam hebben staan noemden hun werk ook 'spelen': Goethe, Nietzsche, Schiller, Einstein, maar ook huidige wetenschappers als Weggeman. Het is natuurlijk te begrijpen dat twaalf uur per dag diep onder de grond met een pikhouweel ijzererts opgraven, met 'moeten' te maken heeft. Maar in dit kennistijdperk waarin een overgroot deel van de mensen zelf een opleiding en een vak kiest en zelf naar een plek solliciteert, is het toch wel de hoogste tijd dat we het woord 'moeten' weg laten evolueren en het woord 'willen' met dankbaarheid aanvaarden. Sterker nog. Samplingtechnieken tonen aan dat mensen bij TV kijken - de bezigheid die wij in onze vrije tijd het meeste (!) doen - de minste flow ervaren en zich het minst gelukkig voelen. Het zou dus logisch zijn om in de toekomst te gaan zeggen: 'Ik moet TV kijken en ik wil naar mijn werk'.

Iris Bakker
www.levenswerken.eu